

Wandeling 2: Breust, Eijsden en Mariadorp. (5.5 km.)

De wandeling 2 begint bij de monumentale St. Martinuskerk in Breust.

In het jaar 965 was er in Breust al een kerkgebouw. In dat jaar namelijk draagt de Luikse Bisschop Eracles het patronaatschap van de kerk van Breust over aan het door hem zelf gestichte Kapittel van St. Maarten te Luik. In 1393 werd deze kerk samen met het hele dorp Breust door de troepen van Jan van Heinsberg en Hendrik van Meurs gebrandschat en totaal verwoest. Kort daarna werd een nieuwe kerk gebouwd. Deze kerk kreeg toen om en nabij zijn huidige vorm. De nieuwe kerk werd in basiliekvorm gebouwd. Dat wil zeggen: een verhoogd middenschip met lagere zijbeuken. Toentertijd zeer ongebruikelijk voor een dorpskerk. Blijkbaar was er geld genoeg en wilde men er koste wat kost iets moois van maken.

De toren, opgetrokken in mergelsteen stamt uit de 15^e eeuw en werd in laatgotische stijl gebouwd. De ranke hoge torenspits werd in 1896 gebouwd ter vervanging van een eenvoudiger exemplaar. Tegen de westgevel van de zijbeuk aan het Von Geusauplein hangt een gietijzeren gevelkruis. De ontwerper heeft er een rijke verscheidenheid aan kerkelijke symbolen in verwerkt. In de schacht zien we het Mariamonogram A M. Op de zijarmen is als ornament een Maltezer kruis verwerkt. De voet stelt een nis voor met een kelk en een hostie. Naast de schacht staan de apostelen Petrus en Paulus. St. Petrus staat links met in de rechterhand twee sleutels. St. Paulus staat aan de rechterzijde steunend op het gevest van een zwaard. Het kruis werd in 1988 volledig gerestaureerd en door pastoor Willems ingezegend. Deze zegening gold eveneens symbolisch voor alle wegkruisen in de parochie Breust-Eijsden. Een uitvoerige beschrijving werd gepubliceerd in UEV nr. 79, oktober 1998.

We lopen nu door de St. Martinusstraat in noordelijke richting. Op de kruising met de M.L. Kingstraat gaan we rechts en even verder bij de Emmastraat links.

Op de hoek aan de linkerkant staat in de voortuin van de woning Nr. 31a, een gietijzeren kruis. Het kruis werd hier in 1990 door Jef Peusens, de toenmalige eigenaar van het pand Emmastraat 31, geplaatst. Jef kreeg het kruis cadeau van een pastoor uit de omgeving van St. Truiden. In 1997 werd er een riante woning gebouwd. Gelukkig bleef het kruis behouden.

We vervolgen onze route door de Emmastraat in noordelijke richting.

Bij de rotonde aan de Groenstraat, aan de rechterkant, staat een houten wegkruis. Op deze plek staat al sinds mensenheugenis een veldkruis. Aan het begin van de vorige eeuw was het er al. Tot omstreeks 1970 stond het nog te midden van velden en boomgaarden. Daar kwam verandering in toen de wijk "Plan Noord" en de wijk "Emmaplan" gebouwd werd.

Het oorspronkelijke kruis verdween maar de gemeente Eijsden zorgde voor een nieuw eenvoudig houten kruis. Het oorspronkelijke Corpus werd opnieuw gebruikt.

We steken de rotonde over en blijven de Emmastraat, richting bushokje, noordwaarts volgen richting Oost-Maarland.

Tegenover "Staalbouw Eijsden" aan de linkerkant van de weg staat een opvallend roestvrijstalen veldkruis. Op deze plek stond 100 jaar geleden ook al een kruis. In 1993 werd het volledig vernield. Het Corpus werd gelukkig teruggevonden zodat het weer opnieuw gebruikt kon worden. Op initiatief van de directie van "Staalbouw Eijsden" werd in eigen werkplaats een nieuw kruis vervaardigd. In het kader van het 100 jarig bestaan van het bedrijf werd het kruis als geschenk aan de Eijsdense gemeenschap aangeboden. In UEV nr. 87, maart 2001, werd een artikel aan dit kruis gewijd.

We slaan nu rechts vóór de fabrieken de Industrierweg in en steken op het einde de spoorweg over.

Meteen achter de spoorweg rechts van de weg vinden we een ogenschijnlijk eenvoudig gietijzeren kruis. Dit type kruis behoort tot de oudste modellen van gietijzeren kruisen. Waarschijnlijk is het van Duitse makelij. Dit type kruis komt in Nederland verder niet voor. Op de uiteinden der balken is als ornament een gestileerd bladboeket van de palmtak afgebeeld. Let verder ook op de prachtige bundels van vijf vlammeende zonnestrallen in de hoeken.

Zie UEV nr. 117, december 2009.

WE houden rechts aan en aan het inde bij het 'eenzame' huis gaan we rechts Spoorstraat in en lopen terug richting Groenstraat. Aangekomen aan de de Groenstraat slaan we links af (overkant van de weg) en volgen we het gescheiden fietspad tot aan de rotonde op de Rijksweg. Deze rotonde nemen we ééankwart en gaan rechts de Rijksweg volgen tot we aan de Boomkensstraataan de rechterkant komen.

Op de hoek van de Boomkensstraat-Rijsdweg staat een houten wegkruis. Het hoort bij de woning Boomkensstraat 83. Buurtbewoners vertelden ons dat er op deze plek reeds aan het begin van de 20e eeuw een wegkruis stond. In 1985 werd het kruis vernieuwd en kreeg het zijn huidige vorm. Elk jaar ten tijde van de sacramentsprocessie wordt het kruis versierd met een krans van kleurrijke bloemen.

Loop nu een stukje rechts de Boomkensstraat in.

Na een 100 tal meters zien we aan de linkerkant een Mariakapelletje.

In het kapelletje bevindt zich een beeldje van de H. Maagd Maria met Kind. Het werd hier door de familie Loyens geplaatst ter vervanging van een eenvoudig kapelletje, dat moest wijken voor de aanleg van het Poelveld, aan de overkant van de weg. Zie UEV nr. 107, december 2006.

We draaien nu weer om en lopen terug naar de Rijksweg. Hier gaan we rechts en lopen over het fietspad tot we aan een plantsoen komen met de Mariagrot.

Vlak vóór dit plantsoen staat in de ligusterheg tegen een boom, ieder jaar vanaf de bevrijdingsdag van Eijsden op 12 september, tot ongeveer half oktober een gedachteniskruisje voor een gesneuvelde soldaat.

De wijk Mariadorp werd gesticht in 1913. In 1916 waren de laatste woningen af. De nieuwe woonwijk werd aan de H. Maagd Maria toegewijd. Enige jaren later werd deze Mariagrot gebouwd en in 1925 plechtig ingezegend. Het

mooi aangelegd park wordt door de plantsoenendienst van de gemeente onderhouden. Regelmatig wordt aan deze grot door de parochianen het rozenhoedje gebeden.

In 1960 kreeg deze buurtschap ook haar eigen kerk. Architect Eugène Hoen uit Maastricht ontwierp deze opvallende en moderne kerk. Op 14 april 1960 werd ze ingewijd. In 1996 vond een grondige restauratie plaats. Uitvoerige artikelen over de kerk vindt U in UEV nr. 36, december 1986 en nr. 79, oktober 1998.

We laten de kerk links liggen en volgen de Hutweg westwaarts. Nu komen we voorbij het nieuwe kerkhof. Mooi aangelegd en goed onderhouden straalt het een aangename rust uit.

We volgen verder de smalle Hutweg.

Aan het einde van deze Hutweg vervolgen we onze route rechtdoor over de Boomkensstraat in westelijke richting.

Op de wegsplitsing met de Paralelweg, staat een gietijzeren kruis. In het centrum van het kruis is een afbeelding verwerkt die de verrijzenis van Christus voorstelt. Het kruis werd hier op 13 augustus 1988 opgericht en door pastoor Van der Zanden van Mariadorp ingezegend. Het kruis zelf is afkomstig uit Hermalle in België.
Zie UEV nr. 80, maart 1999.

Onze route gaat verder over de Boomkensstraat. Voorbij de overweg, op het kruispunt, gaan we naar rechts de Emmastraat in.

Tegen de gevel van de woning nr. 26 hangt een onopvallend gevelkruisje. De bouwer van de woning, Hubert Wolfs, hing het kruisje in de twintiger jaren van de vorige eeuw tegen de gevel van zijn huis. Door het plaatsen van een kruis of een huiskapelletje of een beeldje in een nis van het huis, smeekten de gelovige mensen zegen en bescherming af voor huis en haard en zijn bewoners.

We steken de weg over en lopen terug door de St.Martinusstraat en komen weer aan bij de St Martinuskerk, het punt waar we aan onze tocht begonnen.

Einde van wandeling nr. 2.

Stichting Eijssmans